

Commissie Veiligheid, Voldoende en Schoon Water

Concept verslag commissievergadering

Veiligheid, Voldoende en Schoon Water van 3 februari 2021

Aanwezig: de dames Kuiper en Leenders (voorzitter), de heren Van Calker, Douwstra (portefeuillehouder), Fonhof, Hofstra en In 't Hout (AB-leden)
de heer Van der Laan, hoofd Veiligheid en Voldoende Water (secretaris)
de heer Timmer, hoofd Schoon Water
mevrouw Ravesloot, bestuurs- en managementassistente (verslag)

Afwezig:

1. Opening

Mevrouw Leenders opent de digitale vergadering en heet de aanwezigen van harte welkom. En zegt dat de vergadering een half uur later is gestart in verband met een digitale persconferentie over het beverbeheerplan waarbij de heer Douwstra (portefeuillehouder) aanwezig is namens de waterschappen Hunze en Aa's en Noorderzijlvest. De heer Douwstra zal later aansluiten.

2. Mededelingen

De heer Fonhof geeft aan dat hij enige problemen heeft met de ipad.

De heer Van Calker zegt dat toegezegd is dat de vergaderstukken per post zouden worden nagestuurd maar dat deze nog niet zijn ontvangen.

Mevrouw Ravesloot antwoordt dat er een mail is verzonden met de toezegging dat de vergaderstukken per post zouden worden verzonden en dat getracht zou worden om de stukken voor de vergadering van de commissies thuis te hebben, dit is helaas niet gelukt. De stukken kunnen wel voor de vergadering van het algemeen bestuur thuis worden verwacht.

3. Verslag vergadering d.d. 25 november 2020

Het verslag wordt ongewijzigd vastgesteld.

Naar aanleiding van het verslag:

Blz. 5; antwoord in kader naar aanleiding van vraag over Belastingopbrengsten

De heer Fonhof zegt dat het antwoord een discrepantie te zien geeft. Gelezen kan worden dat het voordeel 2020 inclusief voorgaande jaren is, maar in de volgende zin staat dat het voordeel ook eerder al is berekend en meegenomen. Gevraagd wordt om de strekking van de zinnen nader uit te leggen.

Het antwoord zal in een kader in het verslag worden opgenomen.

In het antwoord staat: Het voordeel betreft 2020 en voorgaande jaren.

Tekst in de NJR: "De extra opbrengst heeft betrekking op 2020 (€ 111.000,-) en voorgaande jaren (€ 120.000,-)".

Dus het betreft deels het belastingjaar 2020 en deels voorgaande belastingjaren waarvan grotendeels 2019.

Dit voordeel over voorgaande belastingjaren was nog niet eerder meegenomen en wordt dus in 2020 als voordeel verantwoord.

De heer Douwstra neemt vanaf nu deel aan de vergadering en geeft een korte toelichting op de persconferentie van zojuist over het Beverbeheerplan. Bij de persconferentie waren, naast de heer Douwstra ook aanwezig de heer Staghouwer gedeputeerde van de provincie Groningen en de heer Bos, beverkenner en medeschrijver van het Beverbeheerplan.

De persconferentie werd gegeven om het Beverbeheerplan te presenteren die zowel door de provincie Groningen als Drenthe is vastgesteld. Het is van belang om een vastgesteld Beverbeheerplan te kunnen hanteren. In het plan is beschreven waar de bever welkom is, waar welkom met aandacht en waar niet welkom in verband met de waterveiligheid.

Op dit moment is er schade aan de Hunze ter plaatse van de kering, veroorzaakt door het graven van bevers. De stabiliteit is niet meer te waarborgen. Er is ter plaatse gemonitord en er zijn geen bevers aanwezig. De kering wordt morgen (donderdag 4 februari) hersteld.

Daarnaast is er een bever gesignaleerd bij de mediacentrale in de stad Groningen. De stad is geen natuurlijke habitat van de bever. Hij bevindt zich in een rood gebied. De bever wordt gevangen en uitgezet in een groen gebied.

4. Agenda vergadering algemeen bestuur d.d. 17 februari 2021

De agenda wordt voor kennisgeving aangenomen.

5. Nota bodembeheer

De heer Douwstra geeft een mondelinge toelichting op het bestuursvoorstel.

De nota is een eerder vastgesteld document die regelmatig wordt geactualiseerd en dan opnieuw vastgesteld dient te worden door het algemeen bestuur. Omdat de nota uiteindelijk wordt opgenomen in de Omgevingswet is er nu voor gekozen om de wijzigingen middels een erratum toe te voegen.

In de nota bodembeheer staat beschreven hoe wij onze grondwerkzaamheden kunnen en moeten uitvoeren.

De heer Hofstra vraagt wat de relatie is tussen de verschillende stukken: Nota Bodembeheer, het erratum en de bodemkwaliteitskaart en gaat ervan uit dat het een update/actualisering van de Nota Bodembeheer is en dat het een tijdelijk besluit betreft tot aan het moment dat het bodembeheer wordt opgenomen in de Omgevingswet.

De heer Hofstra zegt dat het ter besluitvorming wordt aangeboden maar heeft de indruk dat er niet veel in gewijzigd kan worden en het derhalve voor kennisgeving aangenomen kan worden.

De heer Douwstra antwoordt dat het een update betreft. Een aantal zaken zijn voor 10 jaar beschreven in de huidige Nota Bodembeheer maar voor een aantal zaken moet een update worden opgenomen. Dit moet officieel worden vastgesteld door het bestuur van het waterschap. Deze aanvullende besluiten zijn benodigd tot de inwerkingtreding van de Omgevingswet. De provincies en de gemeenten hebben de nota al vastgesteld.

De heer Fonhof had dezelfde vraag en merkt op dat er geen zienswijzen zijn ingediend.

De heer Fonhof vraagt waarom er zoveel tijd zit tussen het opstellen van het Erratum (14.04.2020) en het aanbieden van het voorstel aan het algemeen bestuur.

De heer Van der Laan antwoordt dat er veel tijd zit tussen het opstellen en afronden van een plan/rapport. De gehele procedure (inclusief behandeling bij gemeenten en terinzagelegging) vraagt veel tijd en daar hebben we geen invloed op.

De heer Fonhof zegt dat de provincie Groningen opdrachtgever is voor het uit te voeren onderzoek en vraagt of de bodemvraagstukken ook voor de provincie Drenthe van toepassing zijn.

De heer Van der Laan zegt dat de provincie Groningen het voortouw heeft genomen tot een onderzoek. In de provincie Groningen speelde de gemeentelijke herindeling ook een rol in het geheel. De waterkeringen in de provincie Drenthe vallen onder de nota bodembeheer. Verwezen wordt naar de bijlagen, waarin een goede beschrijving is gegeven wat binnen de nota bodembeheer valt.

De heer In 't Hout zegt dat de kaarten (vanaf blz. 66) te zien geven dat Veendam een grijs gebied is en vraagt of dit betekent dat Veendam niet heeft meegedaan.

De heer Van der Laan antwoordt dat een aantal gemeenten niet hebben meegedaan aan de totstandkoming van de nota maar dat deze gemeenten wel de bodem- en waterbodemkwaliteitskaarten accepteren. De grond uitwisselbaarheid is daarmee gegarandeerd. De gemeenten die niet mee hebben gedaan hanteren hun eigen bodemnota. (In de bijlagen is opgenomen welke gemeenten niet mee hebben gedaan.)

De heer In 't Hout mist het onderwerp bruinrotproblematiek in het rapport.

De heer Van der Laan antwoordt dat voorliggende nota bodembeheer de uitwisselbaarheid van grondstromen betreft en om deze goed te kunnen reguleren. Hoe omgegaan wordt met bruinrot staat beschreven in onze Waterbodembeleidsplan die is vastgesteld door het algemeen bestuur.

De heer In 't Hout zegt dat de bruinrotproblematiek erg leeft bij de boeren die slib ontvangen en dat ze huiverig zijn om het uitgedroogde slib te verwerken op hun percelen.

De heer Van der Laan antwoordt dat het waterschap gebruikt maakt van de ontvangstplicht om te kunnen baggeren en om het watersysteem op orde te houden. Wetenschappelijk is bewezen dat indien het uitkomende bagger gedurende zes weken op de kant ligt te drogen de ziektekiemen zijn verdwenen.

De heer Van Calker zijn vragen zijn inmiddels beantwoord.

Mevrouw Leenders zal het besprokene noemen in de vergadering van het algemeen bestuur op 17 februari a.s.

Bevindingen

De commissie neemt kennis van het voorstel om:

De Nota Bodembeheer, het bijbehorende erratum en geactualiseerde bodemkwaliteitskaart (voor de regionale keringen en zeedijk) vast te stellen.

6. Bouw extra fosfaat verwijderingsinstallatie RWZI Gieten

Mevrouw Leenders zegt dat er gisteravond (2 februari jl.) een informerende vergadering van het algemeen bestuur heeft plaatsgevonden over het onderwerp bouw extra fosfaat verwijderingsinstallatie RWZI Gieten.

De heer Douwstra geeft een korte mondelinge toelichting op het bestuursvoorstel.

Het voorstel komt voort uit het feit dat we aan de KRW doelstellingen moeten voldoen en daarvoor ook zelf verantwoordelijkheid moeten nemen bij eigen objecten. We moeten zowel in de Hunze als in het Zuidlaardermeer een schoon systeem realiseren. Dit kan worden bevorderd door het plaatsen van een fosfaat verwijderingsinstallatie bij onze zuivering.

Het bestuursvoorstel is ook geagendeerd voor de Commissie FAZ omdat de investering boven de € 2.5 miljoen bedraagt.

De heer Fonhof heeft met veel genoegen de presentatie gevolgd, zoals gegeven door de heer Timmer, en is verheugd dat er een update ten aanzien van medicijnresten komt.

De heer Fonhof vraagt of het genoemde bedrag (€ 77.000) voor onderhoud na 8 jaar een vast bedrag is of dat dit bedrag geïndexeerd wordt.

De heer Timmer antwoordt dat het groot onderhoud is meegenomen in de aanbesteding. Er vindt groot onderhoud plaats voor een eerste keer na 5 jaar en daarna is er nog 2x een optie van 5 jaar.

De heer Timmer heeft reeds toegezegd dat hij zal nakijken of het onderhoud over 8 jaar voor een vast bedrag is of een bedrag dat wordt geïndexeerd.

Het antwoord wordt in een kader in het verslag opgenomen.

De jaarlijkse exploitatiekosten zullen ingaan in 2022 en daarna meelopen in een geïndexeerde begroting / budget.

Groot onderhoud zal de eerste keer in 2029 uitgevoerd worden. Dit is al een geïndexeerd bedrag (2% indexering) en zal daarna iedere 8 jaar geïndexeerd terugkomen.

De heer Fonhof heeft tijdens de informerende bijeenkomst gevraagd om een gespecificeerde opgave van het voorbereidingskrediet.

Deze vraag wordt beantwoord via de vragenlijst van de informerende bijeenkomst. Zie hiervoor de bijlage bij het verslag van de commissie FAZ.

De heer Fonhof vraagt naar aanleiding van het duurzaamheidsaspect (blz. 6/7) of het energieverbruik middels zonnepanelen voor de gehele rwzi is of dat het energieverbruik alleen gerelateerd is aan de pompenergie van de chloorcontacttank.

De heer Timmer antwoordt dat het plaatsen van zonnepanelen geen onderdeel van dit project is. Het project ten aanzien van het aanbrengen van zonnepanelen is vorig jaar reeds toe besloten. Er zijn meer zonnepanelen aangebracht op de rwzi Gieten dan was gepland. Omdat er in Veendam minder nodig waren zijn deze overgebracht naar Gieten. Het waterschap wil liever geen energie terug leveren aan de leverancier omdat dit niet rendabel is. In eerste instantie waren minder zonnepanelen nodig op de rwzi Gieten. Maar door de huidig voorgestelde aanpassingen en de mogelijke aanpassing voor het verminderen van medicijnresten is gekozen om meer zonnepanelen in Gieten aan te brengen. Alle energie die wordt opgewekt is bedoeld voor eigen gebruik voor de gehele installatie.

Het heeft de heer Fonhof verbaasd dat een paar jaar geleden de kosten zoveel lager zijn ingeschat dan wat nu blijkt wat de uitvoeringskosten daadwerkelijk zijn.

De heer Timmer zegt dat door het beschikbaar stellen van een voorbereidingskrediet goed en gedegen onderzoek kon worden gedaan. Naar aanleiding van het onderzoek is gekozen voor een andere robuuste techniek dan in eerste instantie gedacht. Er is gekozen voor een techniek waardoor we onze KRW doelstellingen kunnen behalen. Dit is echter wel duurder. In het oorspronkelijk plan stond dat er trommelzeven zouden worden aangebracht. Tijdens de voorbereiding is gebleken dat trommelzeven bij andere organisaties niet het effect opleveren wat ervan verwacht werd. Ook is het onderzoek naar vermindering van medicijnresten meegenomen in het voorbereidend onderzoek.

De heer Van Calker vindt de investering nogal hoog ten opzichte van de te verwachten resultaten.

De heer Van Calker vraagt naar de reden waarom de waarden van het effluent op het Zuidlaardermeer fluctueren. Het ene jaar wordt het doel wel behaald en het andere jaar niet en vraagt zich af of dit met de weerssituatie te maken kan hebben. Zoals bijvoorbeeld droge of natte zomers.

De heer Van Calker heeft begrepen tijdens de informerende bijeenkomst dat de overschrijding aan lozing van het fosfaat niet erg hoog is en vraagt zich dan ook af of de kosten de baten wel dekken.

De heer Douwstra zegt dat er in ons 10-puntenplan maatregelen zijn aangegeven om de KRW-doelen op orde te krijgen. Eén van de punten was dat het fosfaat zou worden verminderd in het effluent op de rwzi Gieten en Assen. Er is nu gekozen om eerst de rwzi Gieten aan te passen. Door ons wordt wel het grootste aandeel aan fosfaat (375 kg) geloosd op de Hunze. De fluctuaties worden veroorzaakt door hevige regenval of juist weinig regenval.

De heer In 't Hout is van mening dat de kosten erg hoog zijn ten opzichte van het voordeel om het lozen van 375 kg fosfaat te voorkomen op het Zuidlaardermeer.

Ook heeft de heer In 't Hout twijfel aan nut en noodzaak en vraagt zich af of de overige genoemde aanpassingen die nog volgen niet voldoende zijn om het fosfaat op orde te krijgen.

De heer In 't Hout is van mening dat het niet verkeerd is als er enige fosfaat in het water terecht komt omdat ook waterplanten fosfaat benutten om te groeien.

De heer In 't Hout vindt het disproportioneel en kan zich niet vinden in de investering voor de realisatie van een P-verwijderingsinstallatie.

De heer Hofstra vraagt waar een chloorcontacttank voor nodig is en wat deze doet.

De heer Timmer antwoordt dat de chloorcontacttank een oude installatie is die vroeger werd gebruikt om reststromen met behulp van chloor te zuiveren. Bedoelde chloorcontacttank heeft geen functie meer bij het huidige zuiveringsproces en zal worden gebruikt als fundering van de P-verwijderingsinstallatie.

De heer Hofstra vraagt wat wordt bedoeld met Omgevingsmanagement op blz. 7. Er staat dat de aannemer verantwoordelijk is voor het verkrijgen van de benodigde vergunningen en het omgevingsmanagement. Gevraagd wordt wat de verdeling van werkzaamheden is tussen het waterschap en de aannemer.

De heer Hofstra vraagt wie de omwonenden van de rwzi informeert. Doet onze eigen afdeling communicatie dat of gaat dit via de aannemer.

De heer Douwstra antwoordt dat de Projectleiding door het waterschap wordt uitgevoerd en de contacten met de aannemer onderhoudt. De aannemer verzorgt de vergunningaanvragen en informeert de omwonenden.

Het waterschap verzorgt zelf uiteraard ook interne en externe communicatie om bekendheid te geven aan de werkzaamheden en om ons als waterschap te laten zien.

De heer Van Calker vraagt of er voor de vergadering van het algemeen bestuur op 17 februari a.s. meer duidelijkheid kan worden gegeven over mogelijke alternatieven.

De heer Timmer antwoordt dat tijdens de informerende bijeenkomst van het algemeen bestuur is toegezegd dat de onderzochte alternatieven aan de bestuursleden ter kennis worden gebracht.

Deze vraag wordt beantwoord via de vragenlijst van de informerende bijeenkomst. Zie hiervoor de bijlage bij het verslag van de commissie FAZ.

De heer Hofstra zegt het van belang te vinden dat als wij van boeren vragen om fosfaat verminderende maatregelen te nemen wij zelf het goede voorbeeld dienen te geven om te trachten om het fosfaat te verminderen die vrijkomt op een eigen installatie.

Mevrouw Kuiper sluit zich aan bij de opmerking van de heer Hofstra.

Mevrouw Leenders vindt het belangrijk om lozing van het fosfaatgehalte te verminderen en dat er wordt geëxperimenteerd met een techniek die mogelijk kan worden gebruikt bij de verwijdering van medicijnresten.

Mevrouw Leenders zal het besprokene noemen in de vergadering van het algemeen bestuur op 17 februari a.s.

Bevindingen

De commissie neemt kennis van het voorstel om:

Een uitvoeringskrediet beschikbaar te stellen van € 2.662.000,- voor de realisatie van een P-verwijderingsinstallatie op de RWZI Gieten.

7. Ontwerp waterbeheerprogramma 2022-2027

De heer Douwstra zegt dat het Ontwerp Waterbeheerprogramma 2022-2027 tijdens een informerende bijeenkomst van het algemeen bestuur reeds is besproken.

Nu wordt gevraagd om het ontwerp waterbeheerprogramma vast te stellen en het plan ter inzage te leggen.

Mevrouw Kuiper zegt dat er al een heel traject vooraf is gegaan aan het voorliggend bestuursvoorstel. Gedurende het gehele proces worden vragen beantwoord en ongetwijfeld zullen er nog weer vragen ontstaan. In het kader van de klimaatverandering zouden andere keuzes gemaakt kunnen worden en zegt dat dit een afweging in het kader van de ruimtelijke ordening is waarbij de provincies en gemeenten betrokken zijn.

Mevrouw Kuiper vraagt hoe wij als waterschap de provincies en gemeenten bewegen om tot andere keuzes te komen. Ook gezien de urgentie van het onderwerp. Zou het niet verstandig zijn om een urgenter tijdsplan neer te zetten en de pilots voor het verminderen van watergebruik eerder uit te voeren dan 2027.

De heer Douwstra antwoordt dat het waterschap probeert om de gemeentes en provincies te activeren en te ondersteunen. Hiervoor is ook al eens een bijeenkomst bij het waterschap georganiseerd. Voor het versnellen van het proces zijn we afhankelijk van andere organisaties.

Mevrouw Kuiper vraagt wie de lijst met kapitaalintensieve gewassen opstelt en vaststelt die wordt gehanteerd bij berekening in de droge zomerperiode.

De heer Douwstra antwoordt dat kapitaalintensieve gewassen worden vastgesteld door het Ministerie in overleg met meerdere instanties. De Unie is hierbij betrokken voor de waterschappen.

Mevrouw Kuiper vraagt naar aanleiding van blz. 100 van het ontwerp Waterbeheerprogramma 2022 – 2027 inzake beheer en behoud van het habitat of er wordt samengewerkt met de diverse partijen en bewoners om mogelijk het individu te beschermen en vraagt of hier voorbeelden van gegeven kunnen worden.

De heer Douwstra antwoordt dat de heer Paul Hendriks, eco-hydroloog, zich hier mee bezig houdt. Het waterschap beheert de habitat en niet het individu. Het is niet mogelijk om ons werk uit te voeren als we het individu moeten beheren. Er kan dan niet meer worden gemaaid en het onderhoud kan niet worden uitgevoerd.

De heer Douwstra zegt dat het mogelijk is dat de heer Paul Hendriks een presentatie geeft tijdens een informerende bijeenkomst van het algemeen bestuur.

De heer Van der Laan zegt dat in ons vastgesteld onderhoudsbeheersplan is opgenomen hoe wij omgaan met populaties en individuen (zorgplicht) conform de Wet Natuurbescherming.

Het waterschap doet veel om ook het individu zoveel mogelijk te beschermen. Ook zijn er contacten met verschillende partijen en organisaties omtrent de bescherming van flora en fauna.

Mevrouw Kuiper begrijpt heel goed dat er voor de habitat wordt gekozen en niet voor het individu.

De heer Van der Laan zegt dat er altijd contact met de ambtelijke dienst kan worden opgenomen voor nadere informatie en voor antwoorden op vragen.

De heer Fonhof vraagt wat de mogelijke consequenties zijn van eventuele m.e.r.-plichtmeldingen.

De heer Douwstra antwoordt dat het Waterbeheerprogramma niet m.e.r.-plichtig is. Maar stel dat er een project moet worden uitgevoerd die wel m.e.r.-plichtig is. Dan moet daar een milieueffectrapportage voor worden aangevraagd.

Bevindingen

De commissie neemt kennis van het voorstel om:

Het ontwerp waterbeheerprogramma 2022-2027 vast te stellen;

Het ontwerp waterbeheerprogramma vanaf 25 maart ter inzage te leggen;

De ontwerp KRW-factsheets vanaf 25 maart ter inzage te leggen.

8. Rondvraag

De heer In 't Hout leest regelmatig stukken van onze omliggende waterschappen over onderwerpen die in het kader van DAW worden uitgevoerd en vraagt of wij hierin minder actief zijn of het minder belangrijk vinden of communiceren wij er niet over.

De heer Douwstra antwoordt dat wij bij Hunze en Aa's veel aandacht geven aan projecten in het kader van DAW ook in samenwerking met andere partijen zoals bijvoorbeeld met LTO.

Het betreft o.a. de onderwerpen: glastuinbouw en akkerrandenonderzoek.

Er zal een lijstje met vermelding van alle werkzaamheden waarbij het waterschap Hunze en Aa's in het kader van DAW (Deltaplan Agrarisch Waterbeheer) is betrokken, als bijlage bij het verslag worden gevoegd.

De heer In 't Hout stelt voor om meer naar buiten te treden over onze activiteiten in het kader van de DAW en dat we als waterschap communiceren in bijvoorbeeld agrarische tijdschriften zodat de boeren weten wat er mogelijk is in het kader van de DAW.

9. Sluiting

Mevrouw Leenders bedankt eenieder voor diens inbreng en sluit de vergadering.

Gewijzigd/ongewijzigd vastgesteld in de vergadering van 3 maart 2021.

Jan van der Laan,
secretaris

Joke Leenders,
voorzitter